

Auditori i Palau milionaris a la Devesa

Després de més de quatre anys d'obres, del 25 al 28 de maig van tenir lloc els actes de la inauguració oficial de l'Auditori i Palau de Congressos de Girona, un edifici situat en un dels llocs privilegiats de la ciutat, la Devesa de Girona, i d'una inversió milionària, uns 18 milions d'euros, comptant què va costar fer-lo i equipar-lo.

Dissenyat per l'equip d'arquitectes format per Jordi Bosch Genover, Joan Tarrús Galter i Manel Bosch Aragó, l'edifici s'estructura en dues plantes. L'entrada principal se situa en un dels vèrtexs triangulars, el situat entre l'entrada de la Devesa i el passeig de les ribes del Ter. A la planta baixa, a més d'un impressionant rebedor de més de 1.000 m², s'hi situa l'espai destinat a auditori, amb tres sales. Depenent de l'activitat musical que s'hi desenvolupi —per exemple, si és música de cambra o són concerts orquestrals— s'utilitzarà una sala o una altra. També dependrà de l'assistència, ja que la sala més gran, amb diferents nivells, té una capacitat per a 1.230 butaques. Les altres dues són de dimensions més reduïdes, i poden acollir 178 i 398 persones cada una.

La primera planta està bàsicament reservada a la celebració de congressos, convencions i jornades. A banda dels despatxos i la zona de cafeteria hi ha un

gran espai que es pot subdividir en sales més petites mitjançant mampares i plafons, segons el nombre

d'assistents. Una part a destacar de la darrera planta és la terrassa exterior, que ofereix una magnífica perspectiva del parc de les ribes del Ter, el riu i el pavelló de Fontajau.

Tot i que la inauguració es va fer amb una programació solemne —des de les actuacions de Maria Bayo o Madredeus fins a la tradicional cantada de les escoles de la ciutat, l'«Anem tots junts a cantar»—, l'equipament encara no ha entrat en funciona-

ment. Els responsables de la seva gestió compten que durant l'estiu s'acabaran de polir els detalls i es faran proves de so o de càrrega, i que l'activitat començarà al setembre, amb un congrés sobre paisatge. Pel que fa a música, es preveu fer-hi uns 60 concerts anuals.

Una de les crítiques més punyents que s'han fet a l'equipament ha estat la manca d'aparcament a la zona. Hi ha un projecte pendent d'executar que permetria cobrir un tram

La catedral, cada cop més lluny

En el seu llibre de records gironins, Josep Pla constata que a les ciutats europees hi ha un petit món comercial «que viu a l'ombra de les catedrals, que s'ocupa certament de les coses temporals, però que sens dubte serveix i facilita el compliment de vocacions més altes». En canvi, constata que «seria absolutament impossible de cercar, pels voltants de la catedral de Girona, el més petit testimoni lligat de lluny o de prop amb una situació semblant; sembla rebutjar tot terrenal contacte amb qualsevol forma d'activitat profana». Això és el que dóna a la seu de Girona la seva antipàtica imatge de poder i de domini, que ha trobat la més forta expressió literària en els últims versos del sonet de Jeroni Zanné: «Els casals que l'envolten, muts i altívols, / llurs fronts xacrosos van baixant ombrívols / com cérvols astorats per un lleó».

En el decurs dels últims anys s'havien fet considerables esforços per trencar aquesta inhòspita imatge secular de ressonàncies feudals. A l'escalinata, a la plaça i a l'esplanada dels Apòstols hi havien proliferat concerts, recitals, exposicions florals, taules de bar i parades diverses que s'acollien a l'ombra protectora del temple sense perjudicar allò que Pla anomena «el compliment de vocacions més altes». Semblava que el temple i la ciutat s'agermanaven i que havien començat a conviure en una feliç conjunció d'actituds i d'interessos compartits.

Però, de sobte, els canonges del capítol catedralici han posat fi al miratge. Han refermat el dret que asseguren tenir sobre els anomenats «espais annexos» al temple i que fins ara eren tinguts com a llocs de domini públic. En aquests espais exteriors no hi deixaran fer gaire res: el mercat gastronòmic del Festival de Músiques Religioses del Món els sembla «indecorós» (molt típic del llenguatge eclesiàstic) i l'escalinata no pot resistir, segons diuen, «l'impacte agressiu» de les cadires dels espectadors dels concerts (curiosament, no es diu si són agressives les llances dels manaies que percudeixen durament els graons la nit del Divendres Sant). Pel que fa a l'interior, exigeixen que els concerts siguin gratuïts (ells, que fan pagar entrada per visitar el temple) i han establert unes normes de funcionament calcades de la més estricta censura franquista.

Envoltada de tantes restriccions, la catedral esdevé cada cop més activa i solitària, més allunyada de la vida dels ciutadans.

Narcís-Jordi Aragó

format per dues peces acoblades que, en girar, arrossegaven la gran corretja que —ja fora de la sala— transmetia la rotació a politges i embarrats de les diferents naus de la fàbrica.

La màquina va ser construïda —porta el número 542— per la Maquinista Terrestre y Marítima de Barcelona. És una màquina fixa tipus Compound de dos cilindres i amb sistema Corliss de control de la distribució del vapor. El vapor impulsa l'èmbol interior de cada cilindre en un moviment lineal alternatiu, moviment que es transforma en el rotatiu del volant mitjançant mecanisme de biela i manubri. Els altres elements, com el regulador de Watt, els manòmetres, els engruixadors... també estan en perfecte estat de conservació. La caldera, situada a la planta inferior, d'accés no fàcil per als visitants, caldrà sotmetre-la a un condicionament i neteja previs. L'esvelta xemeneia exterior completa el conjunt.

La preservació i l'alta qualitat del vapor d'Anglès certament que ha de motivar tots els entusiastes de l'arqueologia industrial. També cal esperar que aquest pas important d'obertura al públic sigui un primer esgló en la recuperació d'altres testimonis del procés d'industrialització de la Vall d'Anglès.

Pere Joan Sureda

Torroella de Montgrí o l'Empordà segons Gimeno

El MNAC ha retut homenatge a Francesc Gimeno amb l'exposició «Un artista maleït», primera mostra antològica que li dedica una institució pública del seu país. Tortosí de naixement i empordanès d'adopció, Gimeno va dedicar bona part de la seva obra a immortalitzar racons de la Costa Brava i Torroella de Montgrí.

El Museu Nacional d'Art de Catalunya ha exposat fins al 21 de maig d'enguany una mostra del pintor Francesc Gimeno (Tortosa, 1858 – Barcelona, 1927). És la primera vegada que es fa una exposició de caràcter antològic d'aquest artista, oblidat per tothom en vida i també després de la seva mort. Coetani de la generació modernista, Gimeno va viure absolutament al marge de modes i tendències, és a dir, no va anar a París com sí ho van fer Casas o Russinyol. Aquesta introspecció el va convertir en un pintor «maleït», rebutjat tant per la crítica com pel públic de la seva època.

En l'exposició s'han pogut veure obres que conserva el fons del MNAC conjuntament amb obres procedents del Museu del Prado, el Museu de Montserrat, la Fundació Francisco Godia i, sobretot, peces que provenen de col·leccions particulars. Moltes de les obres reunides en aquesta exposició s'han mostrat per primera vegada al públic.

de la Costa Brava, com ara Fornells de Begur, immortalitzada en obres com *El Paradís*. A Fornells, Gimeno pintava de sol a sol, i vivia en uns magatzems emprats per salar el peix. Durant aquest període, el millor segons els crítics, Gimeno també va retratar la vida quotidiana de la vila vella del Montgrí, amb

Francesc Gimeno: *Autoretrat*.

De l'obra de Gimeno són famosos els autoretrats i els paisatges, entre els quals destaquen els paratges de la Costa Brava i les vistes sobre els vells teulats de Torroella de Montgrí. La relació de Gimeno amb aquesta localitat empordanesa s'inicià el 1887, quan es va casar amb Caterina Massaguer, pubilla de la fonda del carrer Vermell (actualment carrer del Pintor Gimeno) on s'allotjava l'artista. El 1915 el matrimoni Gimeno i els seus 5 fills es van traslladar a Torroella de Montgrí, i començà així la fèrtil temporada pictòrica de racons

obres com *Teulades, Un poble empordanès o Dia de mercat a Torroella*.

Francesc Gimeno va ser retratat per Josep Pla a la sèrie *Homenots*, amb paraules que el defineixen com un «solitari absolut, un home situat totalment al marge. No tingué mai la preocupació del tema, ni del motiu, ni de l'estratègia de l'ofici. Tot per ell fou igualment pictòric [...] La realitat, la realitat entera, total. [...] Veient-lo pintar, l'any passat, a Fornells, semblava un posseït, un home en estat de deliri».

Natàlia Iglesias